

ჩვენი თოჯინა

მე თაობიდანვე იმის მომხრე ვიყავ, რომ თუკი ადამიანთა შორის შინაცა და მაინც აუცილებელი და საჭიროა ჩხუბი, (თუნდაც მარტო „წინობრივ განსასპეტაკებლათ“ როგორც გერონტი ქიქოძე გვასწავლიდა), დაე ეს ჩხუბი იყოს ბუნებრივი. უკეთ ვსთქვათ ნატურალური, პირდაპირ მუშაობით. დარწმუნებული ვარ ამ ჩემს მოსაზრებას არა ერთი და ორი წარჩინებული მოქალაქე იზიარებდა, ხოლო გრიგოლ დიასმიძესა და გიორგი ამირაჯიბზე ლაპარაკი მეტია, ისინი ამ შეხედულობაში პირდაპირ ორტოდოქსები არიან.

მართლაც და რა ამბავია, კაცო! გამოდი, წამკლავე, მოკუმშე მუშტი და მიაყოლე. ვინც აჯობებს აჯობებს არც სისხლი დაიღვრება, არც ადამიანთა სიკაცობა დაიწივება. ვეღარ გაუძლებს ვინმე წაიქცევა და მისი ჯანი. ყველაფერს რომ თავი დანებო, ამ მილიტარისტულ ხარჯებიდან რომ თავისუფალი იქნებოდა კაცობრიობა მარტო ის რათ ეღიბებოდა.

მაგრამ ჩემდა სამწუხაროთ კაცობრიობა კარგა ხანია ასცდა გონივრულ გზას და ათასგვარი ტენციკური ყალბაზანობა გამოიგონა მოძმეთა თვისთა გასაჩანაფებლათ. მათრახი ამ ტენციკურ საშუალებათა შორის ყველაზე უფრო უახლოვდება ჩემს იდეალს და მეც დღემდე იმითი ვკმაყოფილდებოდი. ბევრს ყურში, (ბევრს ზურგზე) ძლიერ ეხამუშებოდა ამ არასიმპატიური იარაღის ხმარება, მაგრამ დღემდის შეტი გზა არ იყო.

დღეს ობიექტიური პირობები საგრძნობლათ შეიცვალა. დღეს ურთიერთ გაჩანაგება არაერთი უფლებრივი ნორმების დარღვევას არ მოითხოვს ის პირდაპირ მოსწრებაზე. ვთქვათ დამის თერთმეტ საათზე შემხვედი შენ, ივანე ჩონჩორიაკი ქუჩაში. მოგეხალისა ჩემი ჯაბის გასინჯვა და შემდგომად ამის ჩემი პალტოს მოზომება. (კარგათ დაგადგებათ თუ არა.) ამოიღებ შენ, ივანე ჩონჩორიაკი, რევოლვერს და დამემიზნებ. თუ ავისრულე სურვილი ხომ კარგი, მაპატიე ყველაფერს და ტიტლიკანას გამისტუმრებ შინისკენ. მაგრამ თუ მე მტირვლი უკმაყოფილება განვაცხადე, შენ, ივანე ჩონჩორიაკ-

ქე, გაოჩისერი იმ რევოლვერიდან ბაწაწინა ტყვიის ნაჭერს, მომხვდება შე და მომკლავს. ცხადია, უწინ შენ თუ მომკალი, მერე მე ველარაფერს დაგაკლებ. ახლა ისეთი დროა, რომ სხვაც არავინ არაფერს არ გეტყვის. წაიღებ რაც გინდა და წახვალ.

აი ამ გარემოებამ მიძიულა ტენციკური განვითარების ობიექტიური პირობებისათვის სათანადო ანგარიში გამეწია და მეც ხელი ავიღე მათრახზე.

საბრალო ვალიკო ჯუღელის რა იცოდა, თუ ჩემი განზრახვა ამდენ ტანჯვა წვალებას გადაჰკიდებდა მას!

— ვინა ხარ? შემოდი! გამომეძახა სასახლის ერთი უბნელესი ოთახიდან ნაცნობი ბოხი ხმა ვალიკო ჯუღელისა და მეც მოკრძალებით შევალე კარები.

— ა ა ა, ეშმაკს გაუშარჯოს! რასა იქ? როგორა ხარ?

- ვართ ისე, როგორც გაეწყობა...
- რაშია საქმე, ეშმაკო?
- არაფერიში... დრო დადგა ისეთი, რომ...
- შო, დრო მართლა რომ ჩინებული დადგა.

ნამდვილი რევოლიუციის სუნი დატრიალდა... არა ეშმაკო?

- რა თქმა უნდა, სხვა რომ არაფერი იყოს სუნზე შეატყობ, მაგრამ...
- მაგრამ რა, მაგრამ, კაცო?
- რა და დროა ისეთი რომ... საქიროა...
- შო დიდი წინდახედულობა და გაბედულობა არის საქირო.
- გაბედულებაც რასაკვირველია, მაგრამ...
- მაგრამ სხვა რა?..
- თოფი მინდა ერთი, რაღა ბევრი გავაგრძელოთ.

მე აქ აღარ შევუდგები იმ გამომეტყველების აღწერას, რომელიც ვალიკოს სახეზე აღიბეჭდა ჩემი გულახდილი და რევოლიუციონური ნაბიჯების შემდეგ. არ ვიტყვი გული შეუწუხდა მეთქი, ვინაიდან ის გაცილებით უფრო გულმაგარია, ვიდრე ეს თქვენა გაქვთ წარმოდგენილი, მაგრამ შეწუხებით ძლიერ შეწუხდა.

ის დღე ერთი იყო და მას შემდეგ ვალიკო ჯუღელს ჩემგან მოსვენება აღარა ჰქონია. ადამიანი რაკი რაიმე იდეალს დაისახავ, ბარემ ბოლომდე უნდა მიიყვანო. დღე ერთი იყო და ჩემი მსხვერ-

ბლი ათჯერ უნდა შემეწუხებია. მართლაც რკინა უნდა იყოს ადამიანი, რომ ასეთ ტანჯვას დიდხანს გაუჭლოს და აი მეორე თვის მიწურულში პატარა, ზნელი ოთხიდან თოვ გადაკიდული გამოვიდი.

„გამოვიდი“ იტყვის ენა, თორემ მე მგონია გამოვიფრინდი. მედიდურათ მივაღო—მოვაღვეთ თვალი არე—მარეს და საჭირო სიღინჯით გავეპარათე ტრამეისაკენ. ვაგონში შესვლისას ვიღაც უზრდელი შტაკი გვერდზე გამეკრა. მყისვე ჩემს თავში დიბადა გვემა უზრდელის განგმირვისა კიდევ ბარაქალა ჩემს ვაჟაკობას, რომ აღვღვება დროზე შევიკავე და განზრახვა სისრულეში არ მოვიყვანი. სახლში მოსვლამდე გული ძალზე მიცემდა, მაგრამ თავს ძალას ვატანდი ვამშვიდებდი.

— რა ვუყოთ მერე გამეკრა? შეუგნებელია, ჩამორჩენილი, განუვითარებელი. ვთქვათ შენც სამაგიერო გადაუხადე და მოჰკალი. მერე მისი დედა? მერე მისი მამა? მერე მისი ცოლი, მერე მისი ქმარი? მერე მისი შვილები? თვალზე კინადამ ცრემლები გაღმომცვივდა, როცა გავითვალისწინე მთელი ტრამგვლია ჩემ მიერ გასროლი ტყვიით გამოწვეული. ესეც არ იყოს, სულ ორი ტყვია მომცა იმ ძუნწმა და ასე წარა მარა რომ ხარჯო კარგი კი იქნება წორეთ.

სამ საათზე უკვე ჩემს ოთახში ვიყავი. ჯერ არასოდეს ასეთი, რიხით მე სახლში არ დაებრუნებულვარ.

— ძინ... ძინ... ძინ... გაისმა ტელეფონის წკრიალი.

— აბა, ვინა ხარ?

— მე ვარ კაცო.

— აჰაა, სიმონი ხარ?... რაშია საქმე:

— არაფერი, სადილათ თუ გამოვილი საცივი და ღომი გვაქვს. დორის მწვადიც არის და წითელი ღვინოც.

ჩემს მშვიერ კუჭში სამჯერ დაეღა, მაგრამ რინდულია გრძობამ სძლია კუჭის სიმსუნავეს.

— ვერ მოვალ სიმონ ჩემო?

— ვერ მოხვალ??? რა მოხდა კაცო?

მე ამ შეკითხვაში მთელი გაკვირვების ზღვა დავიწახე. როგორ, საცივი, ღომი, მწვადი, წითელი ღვინო და უარი?! მართლაც შეუსაბამო და მოულოდნელი უარი იყო, მაგრამ სიმონმა რა იცოდა, რე მე ხელში სრულიად ახალთ-ახალი თოფი მეჭირა.

დავიწყე ვარჯიშობა. ჩემი ოთახი ამისათვის ერთობ მოხერხებული და მდიდრულათ დასურათ-ხატებულია.

უკანა ოთახის უკანა კედლიდან პირველ ყოვლისა ამოვიღე ნიშანში გიორგი ცინცაძის მარჯვენა ყური. მე დარწმუნებული ვარ თუ თოფში ტყვია ყოფილიყო, ისე გაუვლიდა მარჯვენიდან მარცხენა ყურში, რომ ოდნავაც არ გაჰკაწრავდა. სამჯერ ზედი—ზედ ამოვიღე ნიშანში იქვე კარებზე მიქედლი კალე ქავთარაძის მოზრდილი ცხვირი. საუცხოვო სანიშნო წარმოადგენს ის კუთხე, სადაც პავლე საყვარელიძის უღვაშები თავს იყრიან. აკაკი ჩხენკელის ცხვირი და ვარლამ რუხაძის მარჯვენა თვალი თითქო განგებ ამ მისწისთვის გამოუხატავს ხელოვანის კალამს იფიქრებს ადამიანი. საუცხოვოა გრიშა ურიტაძის ნიკაპიც, მაგრამ იოსებ იმედაშვილის ცხვირის ნეტოს ვერაფერი შეედრება. რათქმა უნდა ყოველ ახალ მისწის შესაფერათ აღვილიც უნდა გამოვიცვალო და მანძილის აღსადგენათ გერასიმეს ოთახში გავიდე. გიორგი მაჩაბლის უღვაშში და ლევან დადიშკელიანის ღიბაბი რამოდენიმეჯერ შეუსწორე სანიშნო გეზს, მაგრამ სისწორე ვერ აღვადგინე. ასევე ძნელი ამოსაღები დარჩა დავით ჩაღუნელის ქვედა ბაგე და მიშა ზრსენიძის ბულანჭე. სამაგიეროთ ნიკო ელიაშვილს მაღალი კრახმლიანი საყვლო პირდაპირ ზეგამოკრილია ჩემი მიწნებისათვის. ჩინებულია აგრეთვე მალაქია ტორაშელიძის უღვაშები და გიზო ანჯაფვარიძის ქუდის კარტუზი. აღვექსანდრე შარაშიძისა და პეტრე მელიას ცხვირებზე ხომ ლაპარაკიც მეტია.

მაგრამ... როცა მე ჩემი თოფის გეზი ნოე რამიშვილის გრძელსა დავიწრო ბულანჭის კენწეროს გავუსწორე უნებლიეთ გამეცინა. მე ვიფიქრე:

— რა იცის ქართული მხედრობის მთავარმა ხელმძღვანელმა, თუ აქ, აი ამ ჩემს მხატვრულად მორთულსა და ღარიბს ოთახში მას ეზრდება საუკეთესო ქართველი მეომარი? რა იცის მან, რომ ამ აღზრდა განვითარებაში მის სურათსაც მიუძღვის მცირეოდენი დეაწლი, რომ მომავალი თაობა დაუფასებს მას ამ შრომას.

მართლაც და სამართლიანობა მოითხოვეს, რომ ყველას დაუფასდეს და მიეზღოს თავისი წილი.

ამ სწავლასა და ვარჯიშობაში ვასტანა მთელმა ღღემ. ძილის დროც მოვიდა. მაგრამ ჩაგვეტეჯე

ეზოსი და შემდეგ ოთახის კარები. ყოველი შემთხვევისათვის კარებს შიგნიდან სკამები მივადგი და სკამზე შუშის ვაზა დავდგი. „ხერხის სჯობია ღონესაო“, უთქვამს ბრძენს და მეც სწორეთ ხერხი ვიხმარე. თუ ვინმე თოფის მოსაპრავათ მოვიდა, ჯერ ხომ დაკეტილი ეზოს კარები დახვდება; თუ იქ როგორმე შემოძვრა მერე ოთახის კარის ვადებაზე უნდა იწვალოს და თუ ესეც მოახერხა, კარები სკამს წამოაქცევს ვაზა გადმოვარდება, გატყდება და ამასობაში მეც გამოვიღვიძებ.

ყველაფერი მზათ მქონდა, რომ თავში უცებ საუტხოვო აზრი დამებადა. — განა ის არ აჯობებს, რომ ღამით ჩემს თოფს ვუყარაულო და ღლითი ვიძინო? ღლითი ხომ ქურდები უფრო მოკრძალებით არიან? „გაქირვება მიჩვენე, გაქცევას გიჩვენებო“ ნათქვამია და მართლაც ათასი, ერთი მეორეზე უფრო საყურადღებო აზრები იბადებოდა ჩემს თავში.

კარგთ აღარ მახსოვს რამდენი ხანი ვიფიქრე ამ საქირო საგანზე და რა დრო იქნებოდა, აივნის კარების ნელი ქრიალი შემომესმა, თან ქურდის ფეხის ხმა გავარჩიე. ჩვენ შორის კედელი იყო, მაგრამ მე ჩინებულათ ვხედავდი მის სახეს და ეს სახე თითქო ათასჯერ მინახავს ქუჩაში. რუხი, სალდათის ზღუზა იცვია პაგონებ აყრილი და ქერა უღვაშე ბი წვრილათ დაუგრებია. არა. მე ის უთუოდ მინახავს საღდაც. მგონი ერთხელ მიტინგზე სიტყვაც კი წარმოსთქვა. ბალიშის ქვეშიდან რევოლვერი გამოვიღე და მოვიმარჯვე. გადაწყვეტილი მაქვს, თუ თოფი წამართვა, უთუოდ თავი მოვიკლა. დაუპატრეხებლმა სტუმარმა კარებს სიფრთხილით ყური მოადო და სმენათ გადაიქცა. ნელი თანდათანობით დაიძრა კარები. სკამი და სკამზე ბროლის ვაზა ოდნავაც არ შერხებულა. ურცხვი მძარცველი უკვე ოთახში შემოიძვართა და ჩემსკენ გამოექანა. დადგა საბედისწრო წუთი. რეოლვერიანი ხელი ჩემდა უნებურათ ამოძრავდა და ოთახში სახარელი გრიალი გაისმა. — რათ მომკალი შე ურჯულო! ჩამესმა ყურში უკანასკნელათ და თვალებიც გავახილე. უკვე მზე ამოსულიყო. მე ტანთ გაუხდელი ვიყავი. ჩემი თოფი იატაკზე ეგდო, ხოლო გადა-

ვრდნის დროს ის მოხვდებოდა ელექტრონის ღამ-პას, გაეტება და სწორეთ ამისგან იყო თურმე ის სახარელი ხმა.

ქვეყნის.

თავადი ნუგზარ

თავადი ნუგზარ ძველისენიძე თავს ეროვნობის ბურჯათა სთვლიდა, სულ ქართველები ეკერა პირზე; მათ „სადღეგრძელოს“ უსუნთქლივ სცლიდა. ალღახმა იცის, ის ქართველებათ რომელ ერს სთვლიდა, ან რას ნატრობდა! ეს კი ვიცი, რომ ის ქართველ გლეხებს აწიოკებდა, სულ ტყავს აძრობდა.

ღიღი მამულის პატრონი იყო, მზას მიართმევდენ, — სვამდა და სკამდა (ალბათ ამიტომ „პატრიოტობდა“ და საქართველოც ამისთვის „სწამდა“).

შენ თუ მამული სულ არ გავაჩნდა, ის ამას სულაც არ დაგიდევდა: „ჩვენ საქართველოს გაუმარჯოსო! შენც იყვირო!“ — შემოგიტყვედა.

მას უფრო მეტათ მუშები სძულდა. მათ დანახვაზე თვალებს ქაჩავდა და თავისებურს, ათასჯერ ნათქვამ ფილოსოფიას წამოყაპავდა: „თუ საქართველო ქართველს არ უყვარს, მის ტრფობით გული თუ არ უტყემსო, სჩანს, რომ ქართველ ერს და ქართულ ენას ის ფეხ ქვეშ სთვლავს, მტრობას უწევსო. ერთხელ ამ თავადს ქარხნისა მუშამ მის ყალბ ნათქვამზე მწარეთ უთითა: მუშებს რომ ქართულ ენის მტრებათ სთვლი, რითი ამტკიცებ, რა საბუთითა?!“

მთელ საქართველოს ადგილ-მამულში მე სამართალმა წილი არ მარგო... ძლივს ერთათ ერთი ენაღა შემრჩა... გიყი ხომ არ ვარ ესეც დავკარგო!.

„პირის სათქმელს რომ ყუა ამბობდა,“ — თქვენც ისე მოგდისთ: პირ აქეთ გვკიცხავთ!

უცხო ენაზე ვინაც ტიკტიკებს,
იმ თქვენს „კენინებს“ რატომ არ ჰკითხავთ.

შვილებს ანდობენ უცხო „ნიანკებს“,
თვითონ დადიან აღმა და დღობა,
ბავშვებიც უცხო ენას სწავლობენ;
არ ემარჯვებოთ ქართული წაღმა.

შენ მამა რომ ხარ „პაპას“ გარკმევენ
(სჩანს თვით შენც ასე ვინებებია),
შენ თუ პაპა ხარ შენი შვილების—
დელას უძახონ ბარემ—ბებია.

მუშის ცოლები კი სხვის-ამარა
შვილებს არადროს არ დასტოვებენ
და აკენიდანვე ქართულ ტიპილ ენას
ძუძუსთან ერთად შეაწოვებენ.
რომ კიდევ გვსურდეს სხვა ენის სწავლა—
ლუკმა პურს ვეჭებთ... სადღა გვეცლება?
თქვენ უცხოეთშიც კარგათ ზრდით შვილებს,
რადგან ხელს გიწყობთ დიდი შეძლება.

ჩვენ კი სად რა გვაქვს, რა გვაქვავია;
შვილები ან სად გამოგვეზარდა?
მიტომაც არის რომ სხვა ენაზე
ვერ ვლპარაკობთ ქართულის გარდა.

„ენის საკითხზე“ ამ პასუხს მოვრჩი,
მაგრამ აქ ვხედავ, სხვა კითხვას გაძლევთ...
თუ „საქართველო მუშებს არ უყვართ“, —
წამალს გასწავლით, თუ დამიძაღლებთ;
თუ გსურთ, სამშობლო ჩვენც შეგვაყვაროთ;
თქვენსავით ტრფობა აღვიგზნოთ გულში;
იმ შემთხვევაში თქვენს თანასწორათ
ყველას დაგვიდეთ წილი მამულში,

და ჩვენც თქვენსავით როცა გავძლებით;
მოგვეფინება გულს ნეტარება,
მაშინ მიხედებით, რომ საქართველო
ჩვენც თქვენზე ნაკლებ არ გვეყვარება!.

თავაღმა უთხრა: საქართველოსთვის
სისხლი უღვრიათ ჩვენს წინაპირებსა;
ათასი წლობით მისთვის იბრძოდენ, —
არ წაერთმიათ გარეშე მტრებსა.
თქვენ კი ვინ ყრხართ, ან ვინ მოგართმევსო
მამულს, ჩვენს ნაშრომს, მზა-მზარეულსა!

თქვენ ვის აბრძობებთ, ან რომელს ჰხედავთ
ემაგრე გიქს და გადარეულსა?!

მუშამ მიუგო: თქვენს გულქვაობას,
ან თქვენ სამართალს აბა რა უთხრა...
თქვენი ძველები თუ კი იბრძოდენ,
ჩვენ ძველებს რაღა ღმერთი გაუწყრა!.
ვიცი, რომ იმ დროს (როგორც ყოველთვის)
გლახების რიცხვი ყოფილა დიდი,
და თავადებს კი, სიმცირის გამო,
ხელის თითებზე ჩამოითვლიდი.
ახლა დაფიქრდი: აბა, ისინი
მტრის დასახვედრათ რასა კმაროდენ;—
მამულის დაცვას როგორ შესძლებდენ,
თუ მათ გლახები არ დახმაროდენ?!.
დღეს მამულს თქვენ ჰფლობთ-ჩვენ კი
გვიბრძანებთ,

რომ ამ მამულის ბედზე ვდარდობდეთ
ამავე დროს კი მშვირები ვიყვეთ,
თქვენ-კი მძღრები შიგ ნავარდობდეთ.

თვალი დაუდგეს ასეთ სამართალს

ფონ ტეფო.

შობა სწირიღონ ძლიერისა.

ის მშვენიერი არსება, რომლის შესახებაც
მსურს მოგახსენოთ, ქალაქის ბაღში გავიცანი შაბათ
საღამოს... შესანიშნავი იყო მისი მალალი, წვრილი
ტანადობა და ოდნავ მოგრძო გაპუტკუნებულის
სახის მოხაზულება, რომელიც ვარდისფერ პუდრით
შეგეფქილი ატმის ყვავილივით ჰყავოდა.

ტანზე მას ძვირფასი პალტო ემოსა, ყელს მე-
ლიის ტყავი შემოხვევოდა, ხოლო ხელები თბილს
მუფთაში შეეწყო

— იცნობდეთ, ჩემი ამხანავი ვერა კოჭობია!
გამაცნო ჩემთან მოსყირნე ქალბატონმა, რომელიც
მე, როგორც მორცხვ ვაჟბატონს, არშიყობაში
მათამამებდა.

— დიდათ სასიამოვნოა! მიუგე მე და ჩემი
ვინაობაც გავაცანი. ჩვენ ბაღის ქუჩებს დაუყვეით...
უნდა გამოგტყდე, რომ ღმერთს ჩემთვის მზო-

ლოდ ორი დარგი დაუკლია ნიქიერებისა: ორატორული და ნიქი არმიკობისა. ჩემი ორატორობა ყველამ დამტყიცა ნ ნოემბერს, ქ. ქუთაისის თეატრში გამართულ სახელოვან ქართველი მგოსნის სოლომონ ზურგიელიძის ორი წლის თავზე გამართულ სადამოხზე.

ღიახ, თუ კი ორატორობაში მე „დვოიკა“ მეკუთვინის, არმიკობაში ხომ თითის სიგრძე ედინიცაც“ ზედმეტი წყალობა იქნება.

ოჰ, ღმერთო ჩომო! როგორ უშნოთ დავიწყებს ჩემი მოთხრობა! მაგრამ სულგრძელო. შკითხველო მოამბინება იქონიე, ბოლომდე ჩაიკითხე ეს პატარა განაწერა და გაიცანი ნეტარი მშობელი სხირიღონ ძლიერისა.

— წელან აი ამ აღაგას მთვრალმა მოწაფეებმა იზვოშიკს ჩხუბი აუტხეს, რატომ ფაიტონში არ ჩამსვიო; ჩავილაპარაკე მე. მინდოდა ამ სიტყვებით ჩვენ შორის ჩამოვარდნილი დუმილი დამერღვია.

— ნამეტანი უსაქციელონი არიან სწორეთ! მომიგო მან და კვლავ დუმილი ჩამოვარდა. მე კი ჩემ თავზე ბრაზი მომდიოდა. ნუთუ ამისთანა არსებას ერთი ისეთი ალერსიანი სიტყვა ვერ უთხრა, რომლითაც რაიმე შთაბეჭდილება მოვახდინო და მისი ყურადღება დავიმსახურო?

— რას შერებები ვერა, არა თხოვდები ქალო? შეეკითხა ჩემი ქალბატონი.

— რაქნა დაიკო, არავინ წამიყვანა, თორემ რავა არ გავთხოვდები ამისთანა ცივ ზამთარში.

— თქვენ თუ არავინ წაგიყვანა და აღარ ვიცო თქვენისთანა ლამაზი... წავილაპარაკე უშნოთ და კიდევ უარესი ბრაზი მომივიდა ჩემი თავისა.

— არავინ ჩემო ძმაო არავინ, ხახახა ხა, განავინ არის ახლა, რომელიც გულით ეძებდეს საცოლოს?!

— მე რაეცი! ეს იგორ ბარკალაიას ჰკითხეთ. იმას ყველა ათვალთვალებული და ჩაწერილი ჰყავს უბის წიგნაკში ვინ გასათხოვარია, და ვინ ცოლსათხოვი. საერთო სიცილი ჩამოვარდა და ამ გარემოებამ ცოტა წამათამაშა. ამის შემდეგ კარგა ხანს ვისვირნეთ და მხიარულება არ დარღვეულა, ვიდრე ამ ჩემ ახალგაზრდობილს ვიღაც ახოვანი პრაპორჩიკი არ ეებანიავა და არ ჩამამაშორა.

სამი დღე გავიდა. სამშაბათს, დღის მატარებელით ჩემს ამანაგ ბიკენტი ღორავას, (რომე-

ლიც შაქრო ტკბილაძეს *) მიყვებოდა თფილისში) ბიონის სადგურამდე ვაცილებდი. მატარებელში ჩემი ყურადღება ერთმა საკვირველბამ შეიპყრო: ჩემი ნაცნობი ქალიშვილი ვერა, რომელიც ზამი დღის წინეთ ლერწამივით იყო აყრილი, თვეში მდგომი, ფეხმძიმეთ გამხდარიყო. ღმერთო ჩემო, ნუთუ მეოცე საუკუნეში სასწაულთ მოქმედებამ იჩინა თავი?! ნუთუ ვერას, ლამაზსა და წერწეტ ვერას ღმერთმა სულიწმიდა გამოუგზავნა? არა, არა მჯერა! მაგრამ მოდი და ნუ დაიჯერებ, როცა სასამდელივ თვალწინ მიდგას. ღმერთო ჩემო, ნუთუ ვერა სასწაულ მოქმედი ქალია?! ნუთუ მისგან უნდა დაიბადოს გმირი, რომელიც იხსნის ქვეყანას ამ ანარქიისაგან?

ჩემი ამგვარი ფაქრთა ნაკადი მალე შეაყენა თოფებიან ჯარისკაცთა ჯგუფმა ისინი მგზავრთა ბარგებს ჩხრევენ.

— თქვენ საით მიბრძანდებით... ქალბატონო? შეეკითხნენ ისინი ჩემს ნაცნობ ვერას.

— მოსკოვში! — ჯარის კაცებმა ერთმანეთს გადახედეს.

— გთხოვთ ნებართვა გვიჩვენოთ!

— ინებეთ. და მყის მიცა ხელში: იქ ეწერა, რომ მას ნება ეძლევა მოსკოვში შესვლის, რათა ინახულოს ავადმყოფი ქმარი პეტროვის საავადმყოფოში. ჯარის კაცებმა თავი გაიქნიეს და ერთი მეთორეს გადახედეს.

— გთხოვთ წამობრძანდით ქალბატონო კუპეში.

ქალს სახეზე მკვდრის ფარმა გადაჰკრა. ადგილიდან არ იძროდა.

— წამობრძანდით, ნუ გვაყოვნებთ; ქალი მთვაჰყვა. მე საშინლათ ავლელი. ყოველივე ეს ქალის შეურაცყოფათ მივიღე და მინდოდა გამოეკომაგებოდი, მაგრამ სიმორცხვემ ენაზეკლიტე დამადო და სხეული გამიშეშა... ვერა შეიყვანეს კუბეში; გახადეს სქელი საზამთრო პალტო. შეუსვენს ხელი უშნოთ გასივებულ მუცელზე და ოჰ ღმერთო ჩემო, შემოხსნეს წელზე მიკრული ვედროიანი კინკის ქურქელი, რომელიც სპირტით იყო საყუ. როცა მე უყურებდი სპირდონზე მშობიარე ქალის

*) შაქრო ტკბილაძეს ქუთაისში განაჩებულ შაქარს ვაძინან.

წამებას მისი ტანჯვით მეც ვიტანჯებოდი. ახლად შობილი ყრმა „სპირდონი“, ჯარისკაცებმა სადგურის ცენზორებს ჩააბარეს, ხოლო ცენზორებმა მოათავსეს თფილისის ქუჩაზე, დაქერილ საქონელთა თავ შესაფარში.

რამდენიმე დღის შემდეგ, სახელითა ღვთისათა კვლავ მოხდა სასწაული. ყრმა „სპირდონი“ საღდაც გაიპარა და თან გაიყოლა თავისი „ტავარ-იშჩები“... უკანასკნელი ცნობით ის უკვე და ვაჟკაცებულია და მოსკოვის ქუჩებზე დაიარება. უპკუო ხალხს სარდაფებიდან ქუჩაში ერეგება და ავტომობილებსა და ტრამვაის ვაგონებს ასრესიებს.

როკოკო.

ბალუევიკავს

(ფუტურისტული ჰიმნი)

1

მოდინ რღვევით, გიჟური ცეკვით,
გიჟური ცეკვით მოიჩქარიან,
დღეს სულ ყველაფერს უტყვრენ ეჭვით...
ანგრევენ მუდამ და უხარიან!

თავხედ თავადებს, ავხორც თ-ავადებს,
აზავთებულებს ვნებით, ტანც-ხელებს,
იქნებ ჰგონიათ კუთით-ავადებს,
შექმნა ძალუძდეს რამის მათ ხელებს.

მადიან ნგრევით, მოდიან მტვრევით,
აზავთდენ გმირნი ნგრევის ქაოსში,
ჰე, თავადებო, ნუ გადი რევით!!
სად მიგვაქანებთ?!—სასაფლა-ოსში??
რატომ დაღეწეთ „პარა-მიდები“?*)
რატომ მიჰქენებთ ვით არ-აბული?**)
—სარგებლობთ, ვიდგათ თქვენ ა-მინდები,
ბრბო გაიტაცეთ თვალ დან-აბული!!

2

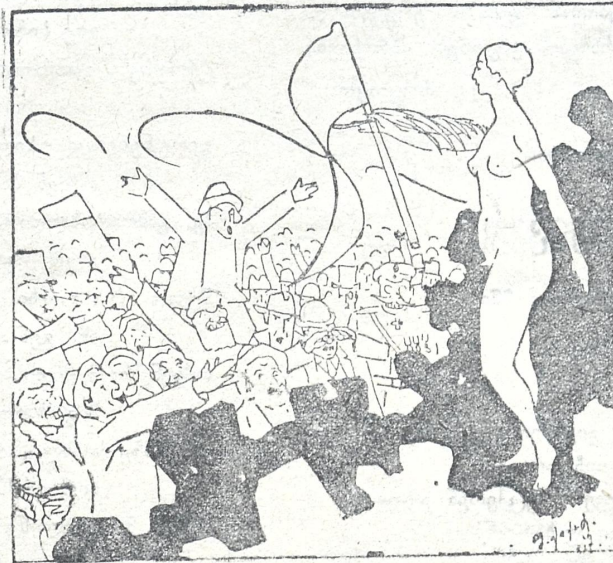
გაივლის ჟამი, ჭკუაზე მოხვალთ
მოგაგონდებათ,
ვით მიჰქენებდით, ვით მიჰქროდით,
ვით გიჟი რაში,
თქვენ შეცდომებზე მაშინ თქვენვე
მწამს დაღონდებით,
დღეს არაფერი აღარ გახსოვთ
გიჟ სიმღერ-რაში.
ცხოვრება გათრობთ, დაბარბაცვებთ
ვით გადა-კრული,
გეოცნებებთ უხილავი
თქვენ ბან-აკები,
ჰე, გამოფხიზლდით, თქვენს წინ ხედავთ
არის უფსკრული,
ნუთუ არც ხალხი და არც თავი
არ გენ-ანებათ.
თქვენ რომ მიღიხართ, მიიჩქარით,
მიგი ხარიათ,
იმ გზაზე სისხლი, ძმათა სისხლი,
ხომ გრძნობთ იღ ვრება?!
თქვენ მოგვევლინეთ და ამ ქვეყნათ
სიმწუ-ხარეა,
ბრბომ დამწუელმა, აღარ იცის, თუ
რასაც შევრება.
ჰეი, შეჩერდით, შეაჩერეთ
გიჟი შე-რანი,
თორემ უფსკრულში ხალხს გადაჩეხთ,
გადიჩეხებით,
ერთი შეჰკითხეთ ერთხელ თავსა
რანი ხართ-რანი,
ხალხი ვერ ივლის, თავადებო,
თქვენი ფე-ხებით.

შექანჯალგებული.

*) შარაშილებათ-იკუჯისხმეთ ხელაუნების ძეგლუბა და ნაყოფი.

**) არაბუღა-ჯიუტი ტხენა.

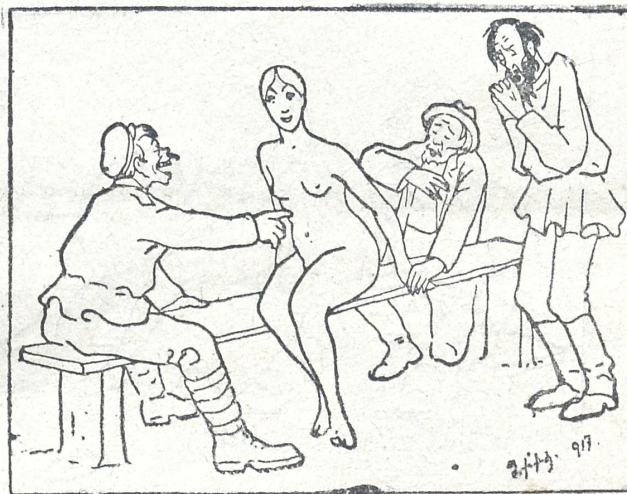
თავისუფლება

ის დაიბადა ცივი ზამთრის
 სუსხიან დღეში
 სადაც შორს, შორს, შორს
 ჩრდილოეთის ნისლეულ კუთხეში.

და ერიც იმას შეეგება
 ლხინით, ზემით,
 თოვლსა და სუსხში დაინახა
 რადგან მზე იმით.

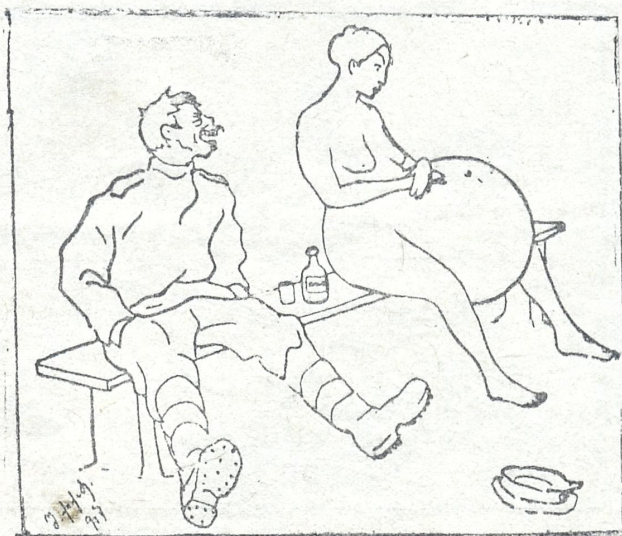
ბიზ უღბა

შეისვე გამოჩნდენ არშეიყები
 სხვა და სხვა ფერი
 ეს „ბოლოშევიკი“, „მენშევიკი“
 ესეც „ესერი“

და ალექსას სდებენ, აუგებენ
 კოშკს ოცნებისას
 რასაც ისურვებს სწორეთ მისი
 გემოვნებისას.

თ ა ვ ი ს უ ფ ლ ე -

ყველაზე უფრო „ბოლშევიკმა“
 მოჰხიბლა მეონი,
 რაკი აღუთქვა მას „სემიჩკა“
 ერთი ფაგონი.

და ამ ტრფობისგან მას სიმსუქნე
 იმზომ ემატა,
 ხომ ვინც ნახვდა, იძახოდა:
 — „Она чревата!“

ბ ი ს უ რ ბ ა

გაფიდა ხანი და ეყოლა მას
სამი შვილი
ოჰს (საძმაო) ანარქია, თანაც
შიშნული.

და მიწოლილი სარეცელზე
ქანც მიღებული
ძლივსა სულდმულობს გარს წიწილებ
შემოხვეული.

განა ერთმა? თითქმის ყველამ, შეფის ტახტი
 ისე ადვილ დანგრეული როცა ნახა,
 — რა იოლათ გადგრჩითო! გულუბრყვილო
 და ბავშურის გულწრფელობით დაიძახა.
 მე ვიცი, რომ იოლათ ,,ღუგის“ ღუნვა
 არ შეეძლო აღტაცებულ ჩვენს სადათვეს
 თქვენ გეგონათ დაამყარეთ რესპუბლიკა???
 ვერ მოგართვეს; ჩიჩი ოლოლო! ვერ მოგართვეს!

ეშმაკი.

ბუტუნას სააგენტო

ჩვენს სააგენტოს პირდაპირი მავთულით გადმოცეს ცნობა ჯოჯოხეთიდან, თითქო მთავარ სარდალი ჯოჯოხეთისა, ახანაგი ეშმაკი თავს ანებებდეს თანამდებობას და ამ მიზეზით შტაბი ქაჯეთისა „ეშმაკის მათრახი“ იხურებოდა. ამ დაუჯერებელმა და შემადრუწუნებელმა ცნობამ საგონებელში ჩააგდო ჩვენი სააგენტო და საქმის გამოსარკვევით ჯოჯოხეთში იგზავნება ჩვენი სააგენტოს მთავარი მოხელე. თუ ეს ხმები გამართლდა, სააგენტო მის განკარგულებაში მყოფ ყოველგვარ ძალას იხმარს არ დაიხუროს ერთად ერთი შტაბი ქაჯეთისა „ეშმაკის მათრახი“ და „ოტსტაფაკი“ არ გაუშვან მთავარ სარდალი ამხ, ეშმაკი.

ფოთის სამოსწავლო ბრძოლის ველიდან საყურადღებო ცნობები მოდის. ბრძოლის ასპარეზად გამოცხადებულია უმაო. პირ. დაწ. სასწავლებლის ინსპექტორის სავარძელი. პოზიციას იცავს ძველი მებრძოლი და სარდალი ვ. ჩ—ძე, რომლის არმია შესდგება სკოლის მოწაფეთაგან, რომელნიც თავგანწირვითა და ახალგაზღვრის ვატაცებით იცავენ თავიანთი სარდლის ციხე-სიმაგრეს, (ინსპექტორის სავარძელს).

ოპოზიციის სიღვას არა ნაკლებ ცნობილი სარდალი აქ. მე-ძე, რომლის არმიას შეადგენს ადგილობრივ სახალხო მასწავლებელთა მთელი კორპუსი და მასწ. ქალთა დამკვრელი ბათალიონი. ბრძოლა შეუდარებელი სიმაკრით სწარმოებს, მარა მიუხედავად ოპოზიციენტ ჯართა სიბრავლისა, პოზიციიდან ბანდალი ვერ აქნევიეს ჩძის ჯარს.

საქმეში ადგილ. კომიტეტი ჩაერია და მორალური დახმარება მასწავლებელთა ბათალიონს ერგო, მარა ზავი ვერც ამით მოახლოვდა. მასწავლებელთა შტაბმა უკანასკნელი მძიმე არტილერია „გამოიტანა“, მასწ. ფილიალის სისტემისა და ის იყო უნდა აეფეთქებებია ჩძის სიმაგრე, რომ უცებ „საგუბერნო“ ფილიალის სისტემის უდიდესი ზარბაზანი ქუთაისიდან დაუმიზნეს და დროებით ზავი ჩამოადგეს. ყველაფერი ეს გაუგია მშობელთა წრის პოლკს, საჩქაროთ იარაღი აუსხამს და შეერთებია მო-

წაფეთა არმიის, ჩვენი სააგენტო ფიქრობს ამ უკანასკნელი პოლკის დახმარებით ჩ—ძე შეინარჩუნებს თავის პოზიციას.

ლანჩუთის სამოსწავლო ბრძოლის ველი

ადგ. პირ. დაწ. სასწავლებელში მასწავლებლებსა და მოწაფეთა შორის უთანხმოება (სკოლის გეგემონიაზე) სასტიკ ბრძოლათ გიდაიქვა და 25 დღის განმავლობაში მოპირდაპირეთა შორის ხელჩართული ომი სწარმოებდა. მოზავეთ საგ. სასკოლო კომიტეტის წარომადგენელი ჩამოღვა, რომელმაც გამოიმუშავა ზავის პირობები: ჰრიცინი „უკონტრებუციო და უანექსიო“ დაირღვა. ექსორია უყვეს რამოდენივე მასწავლებელს მოწაფეებმა და კონტრიხუციის სახით აიყვანეს ახლები.

იქიდანვე. ადგილობრივ თეატრში მოსწავლე ახლგაზღობასა და დანარჩენ მაყურებელთა შორის ნამდვილი ბრძოლა იმართება წარმოდგენის დროს. პირველნი დაეინებით მოითხოვენ სცენის მაგივრათ მაყურებელმა ქანდარას უცქიროს და დასტკბეს იმ ახალ გამოგნებულ „წარმოდგენით“ რომელსაც ახალგაზღობა მართავს ქანდარაზე (აურ-ზაური, ბიძგება, სტვენა, ქუჩური ტერმინები და სხვა...) მსმენელები მოითხოვენ წესიერებას და სცენისაკენ ყურადღებას, მარა გამარჯვებ მუდამ ახალგაზღობას რჩება და „წარმოდგენა“ ქანდარაზე სწარმოებს.

ახალი გადასახადი.

ფოთის რკ. გზის სადგურის საბრგოს (Барожная) მუშებმა როგორც, „მწინავეებმა“ შემოიღეს ახალი გადასახადი ბარგისა და საქონლის გადაზიდვაზე, იმ დაწესებულ გადასახადს გარდა, რომელსაც „ПОДНОСКА“ ეწოდება და რომლიდანაც მუშებს ფუთზე ნორმალური შრომის ფასი ეძლევა რკინის გზის მთავრობის გადაწყვეტილებით, ახალი გადასახადი თვით მუშებისავე გადაწყვეტილებით ფუთზე მანეთია დაწესებული იმისდა მიხედვით, თუ როგორი მგზავრი ჩაუვარდებათ ხელში, მაგალითად, თუ ახანაგი ვინმე იქნება (ესაძლებელია 45 ფუთში 30 მანეთი დასჯერდენ, რის მაგალითი ერთმა ჩვენი სააგენტოს მოხელემ პირადათ განიცადა. პროტესტიც გამოსთქვა, მარა ამხ. მუშებმა განუმარტეს მას, რომ ამ შემოსავლიდან მუშები რკინის გზის თეატრის დეკორაციის „შემქნა“ს აპირებნო.

ტკინ. გზის კამიტეტს ყველაფერი ეს სკრდნია, მ. რა რა გაეწყობა რადგან ამავე მუშების შიერ ყოფილა არჩეული და ხომ მოგესხენებათ არჩეული ამრჩეველთა ინტერესებს უნდა იცავდეს.

ბუტუნა

გურული სცენა

ვოსიყმა და გვგითო.

— «გლახა მუშა, უქმის ძალზე გახელდაო», სწორეთ ისეა ქალო ევგვიტია, ჩემი საქმე, აგერ კაი საშოკდა ათი წელიწადი დავაკანკალე, პაწი ხნის კი აღარ ვარ ახლა, შენ იძახი სულ ოცდა ათი წლის ვარო, აგერ ოცდა ათი წელიწადი ქე იქნება შერე, რაც შენ ოცდა ათიწლის ხარ, თვარა, თუ თავს გუუტყდებით, კაი ბლნოწები ვარო ახლა,—წაელაპარაკა ვოსიყმა თავის ცოლს ევგვიტოს.

— ახლა მოყვეი ბუტუნურს ხო, შენ რას შეგას მენ, გამოყერყერდი, შაშვინათე, თუ რამე სალაპარაკო გაქ, წლევანობას უნდა ეტეკო, შენ ამდენის ხარ და შე ამდენისო! თფუი, დასწყევლოს ღმერთმა შენი უქკუო თავი—შეუტოა ცოლმა.

— შეიცადებენა, რაღა გაცოფდები შენ წყეულო თუ წელიწადი გიხსენე, მაგი სიტყვამ შეიტანა, თვარა შავაზე სულ არ მინდოდა ღაპარაკი, მე იშას ვჩივი, რომ ამ სიბერის დროს რომ მოგვესრო ამდენი ამბავი, ჩვენი სიცოცხლის უქმე დგება მეთქინ და ჩვენ რო გავხელდით ამ სიბერის დროს იმას ვჩივი, შენ საწყალო, რა დროის ჩვენი ახალ-თაობაში და ერთობაში ჩანაჩლია ახლა, რომ ვუკვორდები ამას, სიხარულით ჭკუა ვინჯავებ მგონია... აგი დამფუზნებელი კრების არჩევანი რომ იყო ახლა ჩვენში, ამას რეიზა არ ჩუუფიქრდები შენ, ააა! შარა ამდენი ჩაფიქრება რომ შეგძლოს ცახოცს უკულმა არ დგინურავდი

— ახლა კილოში.. ოიპ, დავლახვროს ღმერთმა..! რაღა ჩემს თავს და ცახოცს იქით ამბავი არ ითქმება შენ წყეულო? დავაჟდა ვნაზე ბზიკი!..

— ბზიკი დავაჟდა და გველოც!.. ნუ ატარ-ტაფებ მაგ ვნას... მიყურე აგერ, შეიცადე ელან-

ძე... ჩუუფიქრდი და დაფასე მეთქინ გუებნები, არჩევანი რა იყო, რა არის აგი... რომ მოვბრძან-დით და ვვირჩიეთ აგი ჟორდანია, წვრეთელი და სხვა სანეთო კაცები, შაგენი, სათ მივა იცი?-სათ გუუშვი შაგენი, თუ ფიქრობ შენ,-პირდაპირ დამფუზნებელ კრებაზე! ხოდა ახლა შითხარი, აგერ მოვხუცდით კაცი და თუ ვინმე გვეკითხავდა რამეს აქნობამდი, დამფუზნებელ კრებაზე კი არა სოფლის მაშასახნისსაც არავინ გვარჩევებდა, ვინ გვეკითხავდა რამეს, იგი კი არა, რომ შევილოდენ ბორჩიკები და ვკითხავდი, აგი ელონოკა გადას-ახადი რეის არის მეთქინ, იმასაც არ მეტყუოდენ. ვინ ვკითხავსო, შენ გადიხადეო, სხვა არაფერი არ არის შენი საქმეო... გეიგე?.. მე კილომ რაცხა კანცალარიასზე ქე ვლოდავდი ყრილობაზე, შენ კი, დედაკაცებს ვინ გაგდებდა რამეთ, ახლა ქალი და კაცი გათანასწორებულა, რავარც მე, ისე ეირჩიე შენც აგი ჟორდანია, წვრეთელი, ჩხეიძე და სხვაი შეფისტოლა კაცები..

— (შეაწყვეტივბს) იმის მეტი არ ქამე შენ ქალი, ჟორდანია, წვრეთელი ჩხეიძე კი არა ის არ გინდა ხახუტე!..

— რაო? (უყვირებს) რას ბრანდაე ქალო, რის ხახუტეს.. ვის მიეცი ქალო ხმაი აბა, შენ წყეულო? რა ჩააკვე კანმერტში ქახალდი, ვინ ვწერა ზედ?..

— ის მე ვიცი, ჩემი საქმეა ვისაც მივეცი..

— რაღა შენი საქმეა ქალო... ჟორდანიისა რიიზა არ მივიცია ხმაი.

— მაგას ვერ გეიგეფ. შენ ვერცაროის.. დაფარული კენქის მიცემა რუმ არის, რეიზა აბა!.

— (თავისთვის.) აგი წყეული თუ ბალშენიკი არ იქნება, ამ ულაშს მევიპარცავ, რაცხა გლახათ ბრან-დავს თუ არ გამოვტყუე სიმართლე მოფერებით, არ მეტყვის მართალს (დაყვავებით) ქალო, ევგვიტია. შენი ნება არის, ვისაც მიეცი ხმაი, მარა, ჩვენში თუ აქნობამდი აფერი ყოფილა დაფარული. არც მაგი უნდა იყოს...

— ახლა რუმ შამომიჩნდება, არ მომასვენებს, რაც გინდა მეხვეწო, არ გეტყვი, თუ გინდა გასკტე მუცელზე.. დაფარული რეიზა არის აბა...

— შენი სტაქოიეს სიკვილის ამბავი გეიგონე დღეს, თუ არ შითხრა, რომელ სიას მიეცი ხმაი, ახლა!..

— (შეკვივლებს) უიპ! რა დამაფიცა, რა დამაფიცა ამ წყეულმა... მიწა დავაყარე მაგ საძაგელ

ნახე, თუ უსაშველო უნდა ილაპარაკო ყოველთვის შენ წყეულო, ღედა რა საშინელი დამაფიცა, აგი ვაინში მყოფი ბიჭი. ისეც შეკვდება ჯავრით გული... (ტირის მერე თვალებს ამეწმენდს და თავისთვის იტყვის) უნდა უთხრა მაგ წყეულს, რაცხას კიდომ საშინელს დაშაფიცებს... (ვოსიყმას) ვის მივეცი და ხუთ ლომერს!

— (შეპყვირებს) რაო!.. ხუთ ლომერსო ებალშენიკებს! ნენაგ რა გვეიგონე აგი, აგი შეჩვენებული ბალშენიკი არ ყოფილა!?. ქალო რამ გადაგრია შენ წყეულო, ქვეყანა იცნობს პირველი ლომერის კატიტანტებს, თუ რაშე კეთდება, იგენი აკეთებს, იგენი დატიე და ხუთ ლომერს მივეცი? ვინ გყავს იქნენ, ვის იცნობ შენს, რომ ირჩევ?.

— რეიზა ვის ვიცნობ აწი, სიპიტო თოდრია მესხუთე ლომერში არ არის? სიპიტოს მე კიარა თელი ერკეთის საზოგადოება იცნობს, ჩვენიანია, იი, კაცი უფრო არ დაგვიცავს?.

— ოი, შენ გამოგაშტერა შამა ღმერთმა, ქალო სიპიტოს აქანე არავინ ირჩევდა და იქნე რავა ივარგებს იგი... ვინ გაგაბრიყვა შენ შეჩვენებულო...

— არავის არ გუუბრიყვებია, სიპიტოს გარდა იქნება სხვაიც კია, მარა სიპიტო თოდრია იმიზა ვაქეი, რომ ჩვენიანია, ჩვენ ასე გვითხრეს, სიპიტო თოდრიას სიას მიეცი ხმაიო, ბალშენიკების სიაში სიპიტო არისო და იმით იცნობო, ხუთ ლომერსო.

— კიი ახლა, თუ გინდა, დავანებოთ თავი სოპიტოს, აგი ბალშენიკი რომ გამხთარხარ აგი რეიზა ქენი, აგი მითხარი შენ.

— შენ რომ გამოჩერებულე არ იყოა შენც ბალშენიკი იქნებოდი, მარა სათ გაქ ქკუა, ვე-ღარ ხედავს შენი დასაფსები თვალები; აგერ სამი წელიწადია ჩვენი ბიჭი სტაქოე ვაინაშია და არც ახლა ვიციოთ როის მუა, შენი ძმეი, სულ ყველა ვეინაშია. იგენს ბალშენიკები ყველას გამუღუმობენ შინ, ვაინს რო გაათავებენ, ხუთი გოდორი სიმინდი რომ არ გაქ ნალიაში რას აპარობ ყმარწელო სიშნდს ვერც კი იშონი საყიდლათ, რუმც იშონო, მალე თუთხმეტი მანათი იქნება, ერთი ქცევა მიწის მგტი რომ არ მოგვეყვება, ამას ვინ

მოგცემს, თუ აღშენიკი არ იქნები, ბალშენიკები ზავს პურს და მიწის იძლევა თურმე...

— ნელო დაავლე პირი თეთრ პურს, იმდენი ღმერთი ააშენებს თქვენს ბალშენიკებს, რამდენ ხანს იგენმა ვაინი ვერ შეწყვიტონ, პური და მიწა ვერ მოგვაშაონ... ამით მოგატყუესი აი გიდი ბიჭო, ქალი ხარ ქალი, აბა რის ქკუა მოკლენხართ ქალე-ბი იგენიც შენსავით ქკუა მოკლე რუმ არ იყვენ, არც ქე დაქცევდენ ქვეყანას... აგია ჩემი უბედურობა, ქალი გამბალშენიკებია...

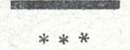
— თქვენ კი ძაან მეძოლოი ხართ თქვენმა სიცოცხლემ აი, მენშენიკები! თქვენ რას აკეთებთ...

— ენა ჩეივდე ქალო, მენშენიკებია თუა რაშე, აბა თქვენ ხე...

— (ვოსიყმას ქალოშვილი) ბაბა, მეც ბალშენიკი ვარ, ყმაწვილდები დაბრუნდებიან შინ. აბა ახლა ბერიკაცების მეტი ვიდან ხართ სოფელში.

— ა, კიდომ ჩემი სიკეთე, შენ რალამ გადა გრია ციცავ, ეგვიტის ძველ ღროშიაც ეტყობოდა ბალშენიკობა, სულ მე შეჩხებოდა, მარა შენ რალა ღმერთი გამიწყრა... ვაი რაგა დემექცა ოჯახი...

ლუკაიეს ობოლი.

სახელ განთქმული მოკრივეა
საჩხერის მღვდელი.
შხამით სავსეა ქვე-მძრომელი
შამზნარის გველი.
ჰგმობს წმინდა ჯვარსა, შეურაცხყოფს
როგორც შურია
და ძრწის ვით მხეცი, გაცოფებულს
სისხლი სწყურია.
საქმით ქვეშ-ქვეშას, ბოროტებით
სავსე აქვს გული,
ეშმაკმა ზილოს *) ჯოჯოხეთში
იმისი სული
ღმერთო, გვაშორე შორს, შორს ჩვენგან
ასეთი მღვდელი.
იუდას კერძი, თვისი სახის
თვითვე შემრყენელი.
ექვთიმე.

*) ახლად შე მათრევიეო თქვენი ოხრეა!
გუშაკი.

ეშმაკის ლამფა.

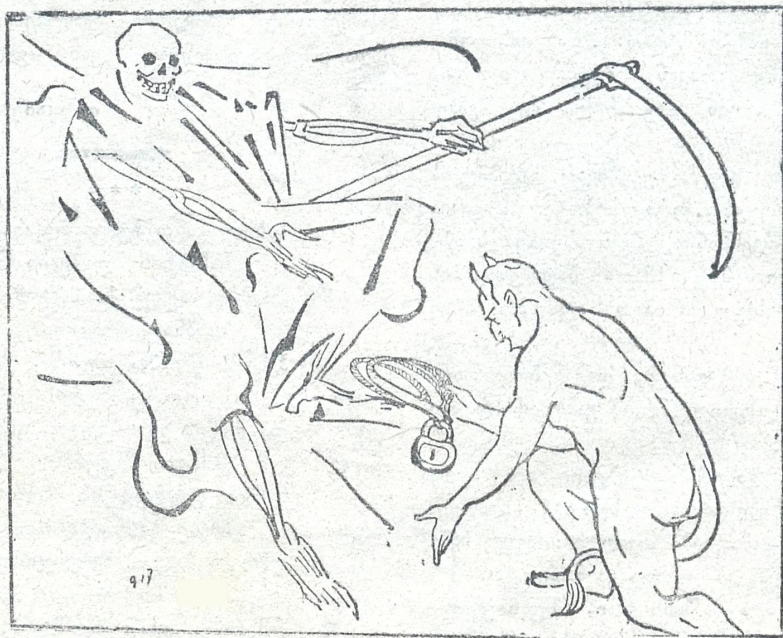
უკუნეთია, მწუხრი ღიალი,
 ჯერ არ გაქრება ეშმაკის ლამფა,
 არ მობრუნდება აქ განთადი,
 გული ძგერს, როგორც მორევში ღამფა...
 არ სჩანან, შავრამ მოდი-მოდიან,—
 რას ვინა ნახავს ამ სიბნელეში—
 ისინი მწარე არაყსა ხლიან
 უჩინ—მაჩინის შავბნელ ღელეში...

იქნებ აჯობებს დაფხუქოთ თვალი,
 ვიცოცოთ, ვიბუქოთ ვიბალოთ ანდით
 და მაგრამ... ნუთუ ამ ღამის კვალი
 მიგვიყვანს, სადაც გუშინა გყვანდი!

უკუნეთია ისევ ღიალი,
 გული სცემს, როგორც მორევში ღამფა
 ჯერ არ გამქრალა დიდი წყვილილი
 ისევ ანთია ეშმაკის ლამფა?..

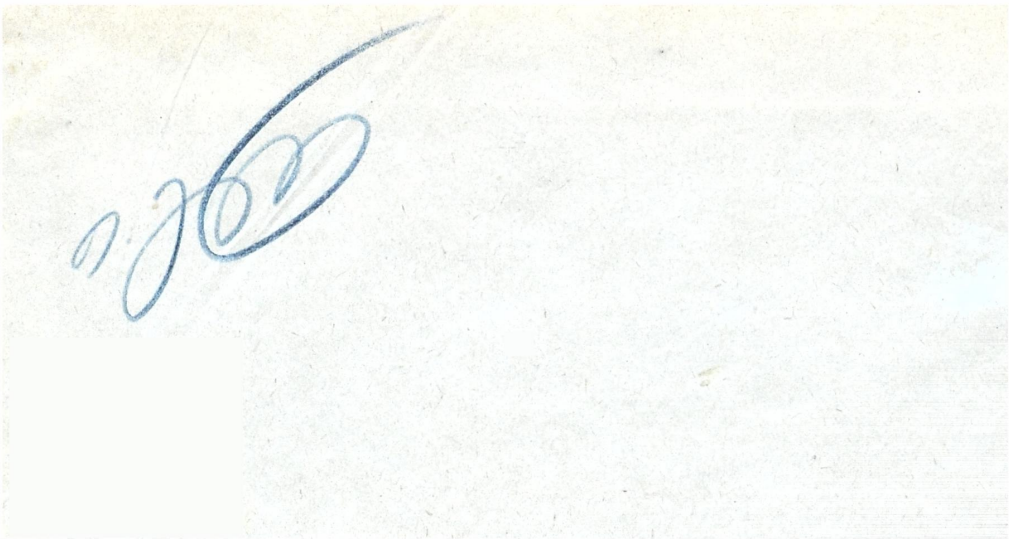
მოგონებულა.

სურათი უსიტუკოთ.

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a name, located in the upper right quadrant of the page.

A large, stylized handwritten mark or signature, possibly a monogram or a decorative flourish, located in the lower right quadrant of the page.

J 934
1917